

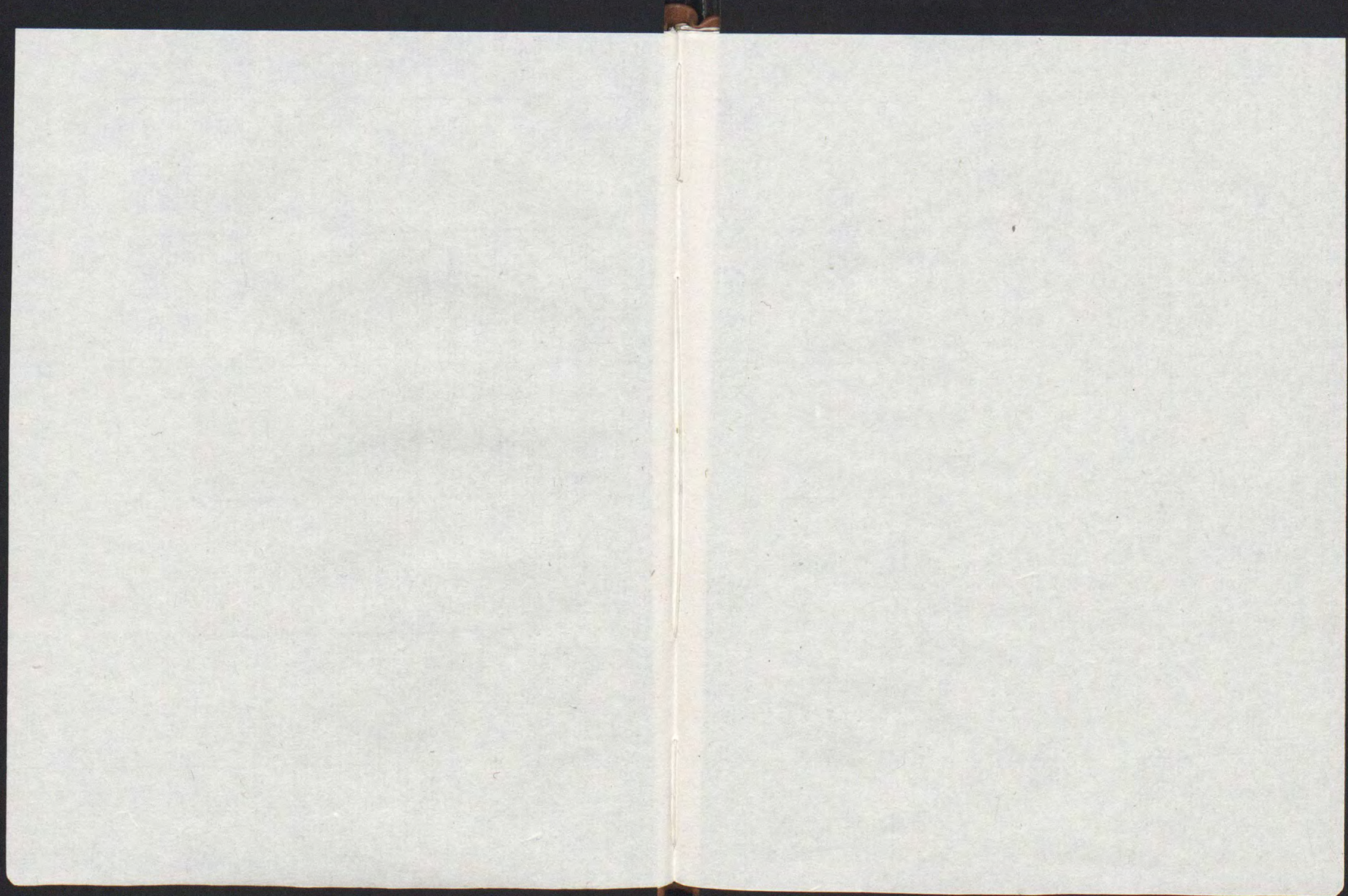
CIMELIA

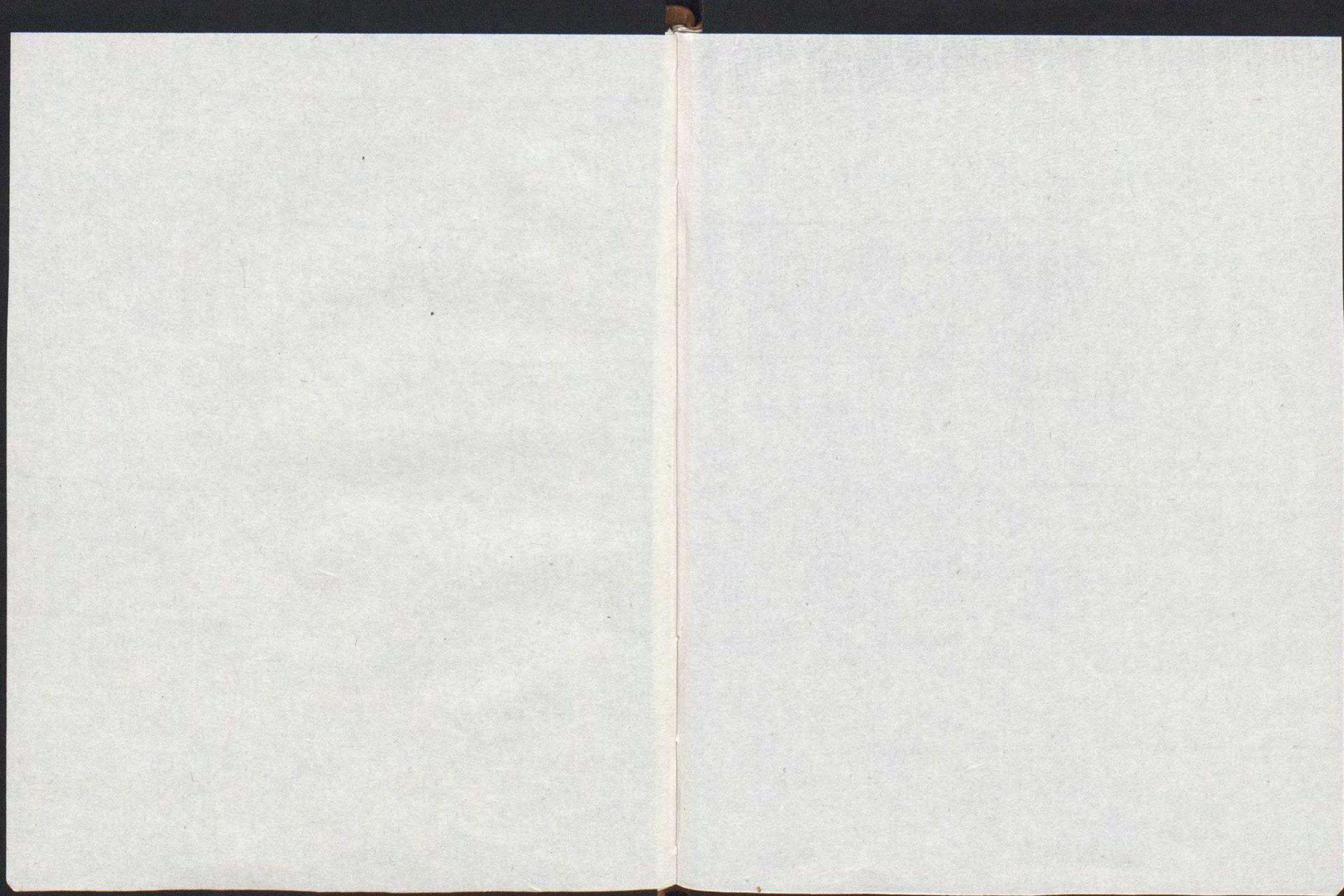
Qu

5836

Cim 5836

DRUKARNIA ZAMOYSKA,
Ktorą świętey pamięci nieboszyk
Miasta, Kościoła, y Akadémicy FVNDATOR,
le^o Mość Pan Ian Zamoyki, Wielki Kánclerz,
y Hetman Koronny, Testamentem
Akadémicy legował.

*Pisma w tey Drukarniey Walenty Ptarmius,
Mathematicæ Professor iey Curator ab Academia
deputatus, Anno Domini 1617. die 30 Iunii,
tym porządkiem pospisał.*

PISMA ŁACIŃSKIE OKRĄGLE.

*PIERWSZE Pismo, między wsystkiemi na-
wziętse, iest Antiqua wielka, którą Januſowſki na-
zwał Antiqua petit Canon, leży w skrzyni, (ilékol-
wiek rázy tu skrzynie wspomniá, potrzebá rozumieć
dwie skrzynie osobne, iákoby dwie części iedney skrzy-
nie; w których komoreczki, po iedney literze, pismo
iest rozłożone: oprócz Græki, w którey trzy skrzynie
ráchuią sie zá iedną) naznaczoney literą A, z liczbą
1, 2, tak. A 1, A 2. á ostatek sie włożył w trąbkách
do są-*

do fáski A. takie ma to pismo charaktery.

ABCDEFGHIJKLM
NOPQRSTVXYZ
ÆW A E ABCDEFGH
IKLMNOPQRSTVXY
ZÆW A E L a b b c c d e e f g
h i k l l m m n n o p q r s s t v u x y
z z z z à è ò ù ê ô û á ó ú ã ē õ ù dz
dz dz q; q; st si fi fl ll sz ll lk cz
rz ff ct & æ œ ç j w , : . -

Do niego są Matrices 137 w piątey sufladkie z takim napisem.

Timor Dni Timete Dominum & date illi honorem : quia venit hora iudicij eius : & adorete eum, qui fecit coelum, & terram, mare, & fontes aquarum. Apoc. xjv. vij.

Punconów do niego nicmáš; oprócz 22 Polskich w sloyku L.

Drugie pismo, Antiqua wietza niż wielki Szwabacher, 2. rozebrało sie w skrzynie B 1, B 2. Ostátek leży w fásce B. Charakter iego ten iest:

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTVW
XYZÆCE a a b b c c d e f g h i k l l m m n n
ñ o p q r s s t u v w w x y z z z z à è ò ù á é ì ó ú
á é í ó ú ã ē ò ù ë ï ü q q p p p p' si fi fl si fi fl
ll ll ll lk ll sz cz rz dz dz dz ç ct & æ œ ç st q; q;
* j ( ) , ; : ? . - 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0.

Jánušowski, którego Je° Mość Pan Hetman używał w sprawowaniu Drukárni, to pismo zowie Antiqua Romani Parangon de Garamond. które sie z sobąstem pismem zgodzi. Matrices 139 we 12 sufladce mają taki napis.

Multum posse ad salutem alterius, honori multo; parum potuisse ad exitium, probro nemini fuit. Ab alijs expectes, alteri quod feceris.

Ięgo pismá puncony, Polskie tylko, są w sloyku R.

Trzecie pismo, Antiqua ná wielki Szwabacher, ma skrzynie C 1, C 2. ostátek włożyło sie w fáskę C. Jánušowski názwał Antiqua Romani Gros text. z którą sie zgodzi pismo siódme, dzieńiąte, dzieśiąte, y dwana-

dwanaście. Litery ma takie:

A B C D E F G H I K L M N O P Q R S T V W X Y Z
 A B C D E F G H I K L M N O P Q R S T V W X Y Z a b c d e f g h i k l
 m n n̄ o p q q̄ r s t u v x y z à è i ò ù á ê î ó û ä ë ï ò ù
 á é í ó ú s̄ f̄ h̄ k̄ l̄ m̄ n̄ ō p̄ q̄ r̄ s̄ t̄ & x̄ ǣ ç̄ * ( ) § ¶ q̄ r̄ q̄ p̄ p̄ ç̄ t̄ , ; : . ? !
 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0. *Ná Matrices 141 w piernwsey*

sufladkie, položyl sie druk temi slowy.

Regi apum aculeus est, sed eo ad vlciscendum non utitur: Sunt hæ naturæ leges, non scriptæ, vt quisque maximâ est potentiâ præditus, ita tardum ad puniendum esse oportere. **BASIL.** *To pismo nie ma punconów.*

4. *Czwarte pismo, Antiqua Mytlowa, włożyło sie w skrzynie, D 1, D 2. Toż iest w skrzyni, E 1, E 2. ostátek w fásce D. Januſowski oddal ie z napisem, Antiqua Sancti Augultini. Zgodzi sie z nią iedennaście y trzynaste pismo. Abdruk ma taki:*

A B C D E F G H I K L M N O P Q R S T V X Y Z Æ
 A B C D E F G H I K L M N O P Q R S T V X Y Z B Y abcdefghikl
 m n̄ o p q q̄ r s t u v x y z m̄ m̄ m̄ n̄ n̄ n̄ ō ō ō p̄ p̄ p̄ q̄ q̄ q̄ r̄ r̄ r̄ s̄ s̄ s̄ t̄ t̄ t̄ & x̄ ǣ ç̄
 à è i ò ù á ê î ó û ä ë ï ò ù á é í ó ú § ¶ q̄ r̄ q̄ i ( ) , ; : . ? .
 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0.

Matrices 120 máia, w 9 sufladkie, ten znak.

Animus quotidie ad rationem reddendam vocandus est. Faciebat hoc Sextius, vt consummato die, cum se ad nocturnam quietem recepisset, interrogaret animum suum, quod hodie malum tuum sanasti? cui vitio obstutisti? qua parte melior es? Quid pulchrius hac consuetudine? **Senec.**
Punconów tego pisma niemáß.

5. *Piate pismo, Antiquieczka namnieysza, w skrzyni F 1, F 2. Toż iest w skrzyni G 1, G 2. ostátek w fásce F. Zgodzi sie z pismem 14. Wizerunk iego taki iest:*

A B C D E F G H I K L M N O P Q R S T V W X Y Z Æ Æ Æ A B C D E F G H I K L
 M N O P Q R S T V W X Y Z Æ Æ Æ a b c d e f g h i k l m n o p q r s t u v
 w x y z z z z à è i ò ù á ê î ó û ä ë ï ò ù á é í ó ú ä ë ï ò ù ä ë ï ò ù
 * j § ¶ , ; : . ? ( ) 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Matrices 169 Januſowski nazwał Antiqua Romani Garamond de Garamond. naznáczyły sie w piernwsey sufladkie swem charakterem w té slowá.

Si forte regni amplissimi ciuem te læteris, ijs maioribus, qui meritis suis ali-
 quam tibi nominis famam reliquerint; tamen magis, multo præstantiore pa-
 rente Ecclesia Catholica, lætandum tibi statuas: quæ non modò tot Regum &
 Principum; sed quod longè præclarior est, Omnium Sanctorum communis
 mater est: In cuius gremio mori felicius est, quam ab initio nasci. cum non
 nasci fatius sit, quam in hac non mori.

Puncony tego pisma, Polskie tylko, są w sloyku R.

PISMA ŁACINSKIE UKOSNE.

6. *Piernwse pismo Łacińskie ukosne Cursiua więtsza nád wielki Szwabacher, á między wsystkiemi soſte, ma mieysce w skrzyni H 1, H 2. ostátek w ceber H złożony. w dziewiątey sufladkie ma napis Cursiua Parangon więtsza de Granlon. ktora sie zgodzi z Antiqua, (to iest z drugim pismem Łacińskim okrągłym) Romani Parangon. Druk iest taki:*

A A B C C D D E E F G H J I K L M M N
 O P Q R S T V U W X Y Z Z Æ a b c d e f g
 b i j k l l m n o p q q̄ r s t u v w x y z n e f f i f f i s̄

E F G H I K
 L Ł M N O
 P Q R S T
 V W X Y Z

Ná Matrices włożyło sie *N O S C E T E I P S V M*: Odláne leżą pod znakiem *N T*. Puncony 4 tylko Polskie są od nich *A E L W* w sloyku *S 6*. Wtężyże sufladkie iest materká iedná gránowita ná lanie kwádratón.

16. Szesnaste są *Wersaly* mnieysze, które ani *matrices*, ani *punconów* mają. Druk ich iest taki.

A A B C D E E
 F G H I K L M

N O P Q R S T
 V W X Y Z Æ

Naydkie ie odláne pod znakiem *N 2*.

Siedmnaste miejsce dáie sie kwádratom, które 17. *matrices* nie mają, (opócz kwádratón z *diura* gránowita, ná które iest materká we wtorey sufladkie, iáko sie teraz ná miejscu piętnastem wspomniáło) á są w piáci skátulkách.

Skátulká piernwsza okragla z literą Δ ma kwádraty do drugiego y sóstego pisma.

Wtora z literą $\odot$ do trzeciego, siódmego, *dię* wiytego, *dię*siątego, y dwánaściego.

Trzecia z literą Δ do osmego.

Czwarta z literą Σ do *Mytlowych* pisem, iáko iest czwarcie, iedennaste, y trzynaste.

Piáta z literą Π do *Concordancy*.

Osmnaste w liczbie są *Membrá* dwoiákie we dwu 18. skátulkách.

Membrá piernwsze do *Mytlowych* pisem sposobne, włożono w skátulkę piernwszą, która ma znak Σ .

Drugie

Drugie Membri do pisma piątego zgodne, zebrano w drugą skátulkę, ktore znąc po tym charakterze ☉.

19. Dżiewiętnaste mieysce mają linię mościądkowe y ołowiáne, w pudelku ✕ pochowane.
20. Wszystkie te pisma zamyka y kończy dwudziesté á ostatnie PIEKŁO, to jest naczynie do ktorego kładą cokolwiek sie w iákim piśmie zepsuie, że už do drukowania sie nie seydzie. A kiedy takich druków zepsowanych nązbiera sie niemáło, dáją ie potym ná nowego pisma odlewanie. Takowego naczynia teraz tylko jedno jest z literą Ω.

PISMA NIEODLANE.

Oprócz tych pisem, ktore, według swych matrices odlane, už napisáne są, znáydują sie matrices in-sze tak Lacińskie iáko Polskie y Gręckie, według których jeszcze pisem odlanych niemáß. Pism Lacińskich jest dwoie; Polskich czworo; między któremi są dwoie proste, á dwoie wkośne, Gręckie jedno.

PISMA LACINSKIE

Nie odlane.

Pismo pierwsze, Curliua Garamond de Granlon;
która

która sie zgodzi z pismem Antiqua Romana nązwánem. Jest w 4 sufladzie. Matrik ma 147. Punconów nie ma.

Drugie pismo, Curliua petit text. matrik ma 157 w sufladzie 12. Punconów iego niemáß.

PISMA POLSKIE

Nie odlane.

Jedno pismo w 7 sufladzie zowie sie Polščyzná wtora prosta, matrik ma 110. Puncony iego w dwu puškách B 1, B 2.

Drugie pismo w teyże sufladzie 7 nązwano Polščyzná trzecia prosta, matrik ma 106. Puncony są w sloyku C 1.

Do tych dwoygá pism prostych przynależy pismo dżiewięte odlane, ktore jest w teyże sufladzie siódmey z napisem, Polščyzná nowa prosta pierwsza. ktorey charakter jest nawiętszy; iáko Polščyzná wtora prosta litery ma średnie; á trzecia, nadrobnieysze.

Pismo trzecie w sufladzie 6 ma napis, Polščyzná wtora wkośna, która sie zgodzi z Antiquą Romani S. Augustini. (to jest z czwartem w rzędkie piśmie) matrik ma 112. Puncony iego w sloyku F.

C

Pismo

Pismo czwarte w téjże sufladzie 6 iest Polſczyzna vkoſna nowa trzecia; ktora ſie zgoſci z Antiqua Romani Garamond de Garamond, to iest z piſmem piątym. mátrik ma 110 iuſtifikowanych ná probę. Puncony ſą w puſce D.

Do tych dwoygá piſm vkoſnych wtorego y trzeciego, przynależy Polſczyzna vkoſna piernwſa, to iest piſmo dzieſiąte, ktorego litery máią charakter nawiętszy; iáko drugiego, ſredni; á trzeciego, nadrobnieyſy.

PISMO GRÆCKIE

Nie odlane.

Pismo Greckie nie odlane, pięknego charakteru y nawiętszego iedno tylko iest, ktore Matrices ma we dwu ſufladách, dzieſiątey y iedennaſtey. w 10 ſufladzie mátrik iest 153. á w iedennaſtey 197. ták, że w téj Grece znáyduie ſie wſyſtkich mátrik 348. Puncony tey Greki ſchowaly ſie w ſeſć ſloykow, ná ktorych wierzchách tytuły polożono Græcum Paragon. ſloyki ták ſą poznaczone S 1. S 2. S 3. S 4. S 5. S 6.

Przytym piſmie Greckiem, w 10 ſufladzie, ſą 10 ſæ 13 to iest Matrices ná odlewánie kwiatkow.

Zebrany do kupy wſyſtko piſmo co go iest, znáydu-

znáyduie ſie z ſiedmiá piſm nie odlanych, y czternaſtá odlanych, ſumma wſyſtkich piſm iedno y dwá dzieſciá, ktore ſie tu opiſaly.

Piſma nie odlane

Sporządzenie Szkátuły, iáko

z dawna Matrices w niey ſą pochowane.

W piernwſey ſufladzie iest piſmo trzecie y piąte.

W drugiey Verſalia nawiętsze.

W trzeciey ſiodme piſmo.

W czwartey osme, y

L Kursua Lacińska Garamond de Granlon nie odlana.

W piątey piernwſe.

P W ſoſtey Polſczyzna wtora vkoſna nie odlana.

P W teyże Polſczyzna vkoſna nowa trzecia nie odlana.

W ſiodmey ſufladzie Polſczyzna nowa proſta piernwſa, to iest piſmo dziewiąte.

P W teyże Polſczyzna wtora proſta nie odlana.

P W teyże Polſczyzna trzecia proſta nie odlana.

W osmey ſufladzie Matrices nie iuſtifikowane.

W dziewiątey ſufladzie piſmo czwarte y ſoſte.

G W dzieſiątey y iedennaſtey ſufladzie iedneyſe Greki nie odlaney Matrices 348.

We dwánaſtey ſufladzie piſmo wtore.

W tey-

L *Wtęże Kursiua Lacińska Petit text nie odlana.
W trzynastej suflackie pismo dśiesiąte odlane,
ktore iest pierwśe do pisem suflady soster
nie odlanych nalezące.*

ZGODA DRVKOW.

	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1													
2					6								
3					7	9	10		12				
4									11		13		
5													14

Wyrozumienie zgody.

*Pismo wtore, trzecie, czwarte, y piąte, każde
z tych osobno, z tym sie pismem zgodzi, ktore we-
spół z nim iest na iednym wierśu napisane. Tak
trzecie zgodzi sie z siódmym, dśewiątem, dśiesią-
tem, y dwánastym. Toż y przeciwnie rozumieć o
tych, y o inszych. A pismo pierwśe, iż na swym
wierśu żadney liczby nie ma, z żadnem sie nie zgo-
dzi. Ofne nāwet, iż we środku tablicski z przere-
zonemi pismy nie iest polożone, z żadnem sie złą-
czyć nie może.*

*Inse rzeczy do Drukárnię nalezące / ktorých sie tu nie
wspomniało / Inwentarz inszy maiz.*

Koniec Drukárnię.

DRVKI AKADEMIEY
Zamoyckiey.

Timete Dominum & date illi ho-
norem : quia venit hora iudicij
eius : & adorete eum , qui fecit
cœlum, & terram, mare, & fon-
tes aquarum. Apoc. xjv. vij.

Multum posse ad salutem alterius, honori mul-
tis; parum potuisse ad exitium, probro nemini
fuit. Ab alijs expectes, alteri quod feceris.

Regi apum aculeus est, sed eo ad vlciscendum non uti-
tur: Sunt hæ naturæ leges, non scriptæ, vt quisque ma-
ximâ est potentiâ præditus, ita tardum ad puniendum
esse oportere. BASIL.

Animus quotidie ad rationem reddendam vocandus est.
Faciebat hoc Sextius, vt consummato die, cùm se ad no-
cturnam quietem recepisset, interrogaret animum suum,
quod hodie malum tuum sanasti? cui vitio obstitisti? qua
parte melior es? Quid pulchrius hac consuetudine? Senec.

Si forte regni amplissimi tuum te lateris, ijs maioribus, qui meritis suis aliquam tibi nominis famam reliquerint; tamen magis, multo prestantiore parente Ecclesia Catholica, latendum tibi statuas: quæ non modo tot Regum & Principum; sed quod longè præclarior est, Omnium Sanctorum communis mater est: In cuius gremio mori felicius est, quam ab initio nasci. cum non nasci satius sit, quam in hac non mori.

Ad placandum Deum, ijs rebus opus est, quibus illum gaudere, ac delectari scias. Delectatur autem sobrietate, sanctitate, iustitia, & pietate.

Difficilem oportet aurem habere ad crimina.

Pietatem non modo potissimum, sed solum quasi bonum, aut omnium aliorum honorum unicum fundamentum, iudices. in primis religionem Catholicam constantissimè tuearis; hæreses, novæq; dogmata quæcunq; quocunq; etiam nomine obtrudantur, fugias.

Maiores nostri idè copijs omnibus aburidabant: quia decimas Deo dabant, & Casari census reddebant: modo autem quia discessit devotio Dei, accessit indictio fisci. causa XVII. q. 7. can. Maiores. Hinc illud. Quod non capit Christus, rapit fiscus.

Pan Chrystus iest obraz Bogá niéwidomégo, pierworodny wšyſtkiego stwozenia: iž prže zeň stwozoné sa wšyſtkié rzeczy, ktoré ná niebiesiech sa, y ktoré ná ziemi, widomé, y niéwidomé. COLOS: I. 15.

W CHRYSTVSIE sa wšyſtkie škárby mádrości y vmiétności zákryté, y w nim mieška wšelka zu-

pelnošć Bostwá čielešnie: on iest pierwéy nižli wšyſtkie rzeczy, y prže zeň wšyſtkie rzeczy stwozoné sa. COL: 2, 3, 9. 1, 17.

Žaycie sie grzechow / v pomina m Kaycie / Ani porožem nážbyt potražaycie.

Nie máš Rzymiánie ve zvyčajiu / aby dla togo bárovác mieli takégo čštonieka; ná zátráenie / pierwey niž ten / ná torego škárž / beždie miał prže soba obecna strone winu iqa; y miešce otržyma ná obrone siebie / y ná zniešenie wyštepko.

Νῶτι δὲ ἀπόθεθε καὶ ὑμεῖς τὰ πάντα, ὀργήν, θυμὸν, κακίαν, βλασφημίαν, ἀχρολογίαν, ἐκ τῆς σόματος ὑμῶν. Μὴ ψεύθεθε εἰς ἀλλήλους, ἀπεκδυσάμενοι τὸ παλαιὸν ἄνθρωπον σὺν ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ. Coloss: 3, 8.

μη ἀ ἀν θέλητε, ταῦτα ποιῆτε. Galat: 5, 17.

Non quæcunq; vultis, illa faciatis.

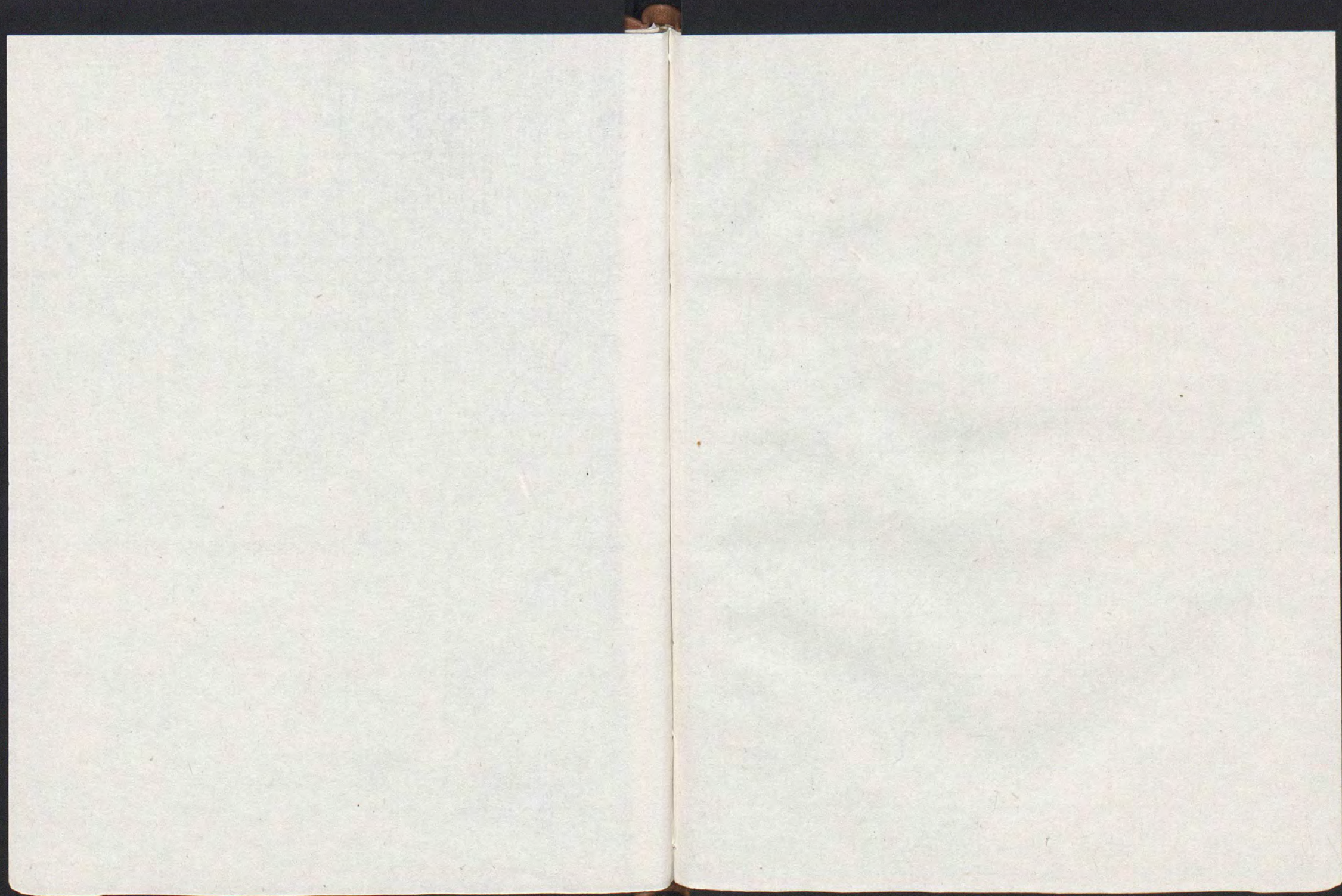
Παῦσον τὴν γλῶσάν σου ἀπὸ κακοῦ, καὶ χεῖλή σου τῆ μη λαλῆσαι δόλον. Ἐκκλινον ἀπὸ κακοῦ, καὶ ποιῆσον ἀγαθόν: ζήτησον εἰρήνην, & δίωξον αὐτήν. Psal: 33.

Δυσὸν λεγόντων, πατέρες θυμομένων, μη ἀντιτίμων τοῖς λόγοις σοφώτερος. Euripid.

Faint, illegible text on the left page, possibly bleed-through from the reverse side. The text is arranged in several paragraphs and is difficult to decipher due to fading and the texture of the paper.

Blank page on the right side of the spread, showing only the texture and color of the paper.

Konserwacja i oprawa: Sekcja Konserwacji
Biblioteki Jagiellońskiej: IV 2005

